

O Ústave SR aj na teologickej fakulte

V tzv. Svetlom týždni po Pasche sa konala na Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove vedecká konferencia s názvom Novela Ústavy SR a posilnenie tradičných hodnôt. Konferencia bola reakciou na ostatnú novelu ústavy SR prijatú 26. septembra 2025. Táto novela posilňuje tradičné konzervatívne hodnoty a zdôrazňuje zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach. Cieľom podujatia bolo objasnenie schváleného návrhu novely a retrospektívne vyhodnotenie uplynulých päť mesiacov účinnosti tejto ústavnej normy.

Konferenciu úvodným príhovorom otvoril doc. Michal Hospodár. Zdôraznil, že ako veriaci a kresťania sa musíme určitým spôsobom zaoberať verejnými záležitosťami. Verejná moc rieši to, čo sa deje v našom meste alebo krajine, na miestach, kde žijeme. A jej rozhodnutia ovplyvňujú do vysokej miery spravodlivosť, pokoj a rešpektovanie dôstojnosti človeka, nevynímajúc jeho náboženské presvedčenie. Podujatie pozdravil aj Najosvietenejší vладыka Jonáš, prešovský arcibiskup a metropolita. Poukázal na hodnotu ústavy ako najvyššieho právneho dokumentu a pripomenul, že každá právna norma má rešpektovať dobro človeka. Procedúru prijatia ostatnej novely ústavy priblížil PaedDr. Milan Majerský, predseda Prešovského samosprávneho kraja a poslanec Národnej rady SR. Poďakoval aj zástupcom cirkvi a morálnym teológom, ktorí sa podieľali na pozmeňovacích návrhoch novely. V úvodnom bloku vystúpili ešte Mgr. Peter Krajňák, zástupca primátora mesta Prešov a prof. Jaroslav Coranič, prodekan GTF PU v Prešove.

Prednáškový blok otvorila systematicky podaná téma zákona v učení sv. Tomáša Akvinského. Najosvietenejší vладыka Cyril, ktorý je súčasne profesorom kánonického práva, priblížil poslucháčom dejinný pôvod práva a jeho filozofické aspekty až po súčasnosť. Podrobne analyzoval večný zákon, prirodzený a ľudský zákon, ako aj zjavený Boží zákon. Súčasne poukázal na záväznosť zákona v súlade s morálnou pravdou a na jeho vymáhateľnosť v učení T. Akvinského. Samotnej novele ústavy a jej významu sa venoval zastupujúci rečník Mgr. Ľubomír Chripko, PhD. LL.D. Poukázal na stupne významnosti zákonov a ich vzájomné prepojenie až po medzinárodné zmluvy a dokumenty. Konštatoval, že novela ústavy nemala za cieľ niekoho „ponížiť“, ale upevniť hodnotovú orientáciu Slovenska v kultúrno-etických otázkach. Úloha ústavného súdu pri ochrane ústavných hodnôt bola téma ďalšieho referátu, ktorý spracoval JUDr. Ladislav Duditš, PhD. a v zastúpení predniesol PhDr. Radoslav Babjarčík. Na príkladoch z praxe poukázal na apolitickosť ústavného súdu a potrebu jeho profesionality. Manželstvu v kánonickom práve v porovnaní s Ústavou SR sa venoval doc. Jurij Popovič z GTF PU. Nakoniec vystúpil hlavný organizátor doc. Michal Hospodár. Vo svojom referáte objasnil pojmy identita národa a národná suverenita. Venoval sa aj národno-kultúrnym tradíciám. Podujatie sprevádzala aj plodná diskusia. Rezultátom vedeckého podujatia bola ochrana ľudskej dôstojnosti a usporiadaného manželstva ako nosných pilierov života spoločnosti.

Michal Hospodár

